

OTSUS

28.04.2015 nr 5.1-5/15-011

Koondumisele nr 6/2015 Lantmännen Ekonomisk Förening / Vaasan Group Oy loa andmine

Koondumine

30.03.2015 esitas Lantmännen Ekonomisk Förening'i (edaspidi Lantmännen) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Lantmänneni tehinguks asutatud tütarettevõtja Goldcup10552 AB (alates 07.01.2015 ärinimega Pane Invest AB) ja Lion/Visor Cayman 1 [...] aktsiate ostu-müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Lantmännen 100% osaluse valdusühingus Lion/Visor Lux 1, mis omab valitsevat mõju Vaasan Group Oy (edaspidi Vaasan) üle.

Tehingu tulemusena kuulub Vaasan koondumise teate esitanud äriühingu Lantmänneni valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 31.03.2015 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Lantmännen ja Vaasan.

Lantmännen on Rootsis registreeritud kooperatiivne majandusühistu, mille omanikeks on u 29 000 Rootsi talupidajat.

Koondumise teate kohaselt on Lantmänneni kontserni ettevõtjad tegevad põllumajandussektoris, masinatööstuses, energiatööstuses ja toiduainetetööstuses, sh pagaritööstuses (Lantmännen Unibake). Lantmännen Unibake'i tuntuimad tootemargid on Schulstad ja Hatting. Lantmännen ei tegele Eestis pagaritoodete

tootmisega ning pagaritoodete (külmutatud kiirtoidu saiatooded ja külmutatud pagaritooded) müük Eestis toimub tütarettevõtja Oy LM Unibake AB Finland kaudu.

Vaasan on Soomes registreeritud äriühing, mis on oma kontserni ettevõtjate kaudu tegev pagaritööstuses. Vaasani kontsern tegeleb värskete eelpakendatud leivatoodete ja krõbeleibade (tootemark Finn Crisp) tootmise ja müügiga. Lisaks tegeleb Vaasani kontsern külmutatud pagaritoodete (*bake-off*) müügiga, sh nii enda toodetud toodete müügiga kui ka teistelt pagaritööstustelt ostetud toodete edasimüügiga.

Vaasani kontsernil on Eestis tütarettevõtjad AKTSIASELTS LEIBUR (edaspidi Leibur) ja VAASAN Baltic AS (edaspidi Vaasan Baltic). Leiburi põhitegevuseks on värskete, eelküpsetatud ja sügavkülmutatud pagaritoodete tootmine ja müük. Vaasan Balticu põhitegevuseks on külmutatud pagaritoodete tootmine ja müük.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2014 käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise teate kohaselt tegelevad mõlemad koondumise osalised oma kontserni ettevõtjate kaudu Eestis pagaritoodete hulgimüügiga. Vaasani kontsern müüb Eestis eelpakendatud leivatooteid (tootemark Leibur), krõbeleibu ning külmutatud pagaritooteid. Lantmänneni kontsern müüb Eestis külmutatud pagaritooteid. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis külmutatud pagaritoodete hulgimüügi osas.

Euroopa Komisjon on pagaritoodete tootmise ja turustamise valdkonda puudutavates koondumise otsustes leidnud, et pagaritooteid võib jagada järgmisteks peamisteks tootegruppideks: (i) värsked leivatooded, (ii) tööstuslikud ja eelpakendatud leivatooded, (iii) leivatoodete asendajad, (iv) koogid, (v) hommikusöögikaubad, (vi) küpsised ja (vii) külmutatud pagaritooded (*bake-off*). Euroopa Komisjon leidis, et toodete hinnad nimetatud tootegruppides on erinevad, samuti nõuab tootmise ümberkujundamine ühelt tootegrupilt teisele aega ja/või märkimisväärseid investeeringuid, mis viitab asjaolule, et erinevad tootegrupid võivad moodustada

eraldi kaubaturud.¹ Euroopa Komisjon on eristanud ka erinevaid müügikanaleid, st müük jaemüügiettevõtjatele ja müük toitlustusettevõtjatele.² Samas märkis Euroopa Komisjon, et ei ole selgelt tuvastatud, kas selline eristamine on asjakohane³.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise teate kohaselt oli koondumise osaliste hinnangul, tuginedes konsultatsiooniettevõtja Civitta International OÜ poolt koostatud Balti riikide pagaritoodete sektori ülevaatele, külmutatud pagaritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis 2014. aastal (arvestades kõiki müügikanaleid) Lantmännen Unibake'i turuosa [0-5]% ja Vaasan kontserni turuosa [5-10]%.

Koondumise osaliste turuosad kokku 2014. aastal külmutatud pagaritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis (arvestades müüki kõikide kanalite kaudu) olid u [5-10] %.

Seega ei ole külmutatud pagaritoodete hulгимүүги puhul tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda pagaritoodete hulгимүүги valdkonnas Eestis, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Külmutatud pagaritoodete hulгимүүги kaubaturul Eestis 2014. aastal moodustas koondumise osaliste turuosa kokku u [5-10]%. Koondumise teate kohaselt tegutseb kaubaturul mitmeid ettevõtjaid, konkurentidena on koondumise teate esitaja nimetanud AS Eesti Pagar, Rimi Eesti Food AS, TÜ Šeiker, Eesti Sai OÜ.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

¹ Juhtum nr COMP/M.6891 *Agrofert/Lieken*

² Juhtum nr COMP/M.5286 *Lion Capital/Foodvest*

³ Vt ¹

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Lantmännen Ekonomisk Förening ja Vaasan Group Oy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 28.04.2015 otsuse nr 5.1-5/15-011 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 18.05.2015